

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **K. P.**, bývajúcej v B., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. P. V., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v B., proti odporcovi **B.**, so sídlom v B., **o splnenie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 19 C 19/2002, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 190/09, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 190/09 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) uznesením z 30. júna 2009 sp.zn. 3 Co 190/09 odmietol odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV (súd prvého stupňa) z 15. januára 2009 č.k. 19 C 19/02-222, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľka domáhala, aby odporcovi bola uložená povinnosť zdržať sa zásahov do jej vlastníckeho práva, a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd odvolanie navrhovateľky odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte len „O.s.p.“) majúc za to, že jej opravný prostriedok nemalo náležitosti v zmysle ustanovenia § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. Vychádzal z toho, že navrhovateľka podala 25. marca 2009 iba tzv. blanketové odvolanie, ktorého dôvody prisľúbila doplniť v lehote 15 dní. Dôvody svojho odvolania navrhovateľka ale doplnila až po uplynutí odvolacej lehoty telefaxovým podaním z 9. apríla 2009, na ktoré podanie súd nemohol naostatok ani prihliadnuť, pretože ho navrhovateľka nedoplnila predložením jeho originálu v lehote troch dní, ale až 24. apríla 2009. Podľa odvolacieho súdu „je teda zjavné, že

navrhovateľka zmeškala lehotu na podanie odvolania, keďže v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania podala len blanketové odvolanie, odvolacie dôvody uviedla až po uplynutí lehoty na podanie odvolania.“ Na základe uvedeného ustálil, že „odvolací súd sa odvolaním navrhovateľky z tohto dôvodu nemôže meritórne zaoberať, keďže v podaní označenom ako odvolanie chýbali akékoľvek odvolacie dôvody, nebol vymedzený rozsah a dôvody jeho preskúmvacej činnosti.“ Podľa odvolacieho súdu danú problematiku riešilo aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky „Cdo 1551/2005“ (správne zrejme má byť sp.zn. 2 Cdo 151/2005), v ktorom bol vyslovený záver: „Lehota na doplnenie tzv. blanketového odvolania o odvolacie dôvody, určená v § 205 ods. 3 v spojení s § 204 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení novely č. 353/2003 Z.z., je lehotou zákonnou, ktorej zmeškanie vedie k odmietnutiu odvolania; to platí aj vtedy, ak táto lehota plynie do uplynutia lehoty, určenej odvolateľovi súdom. Od 1. septembra 2003 sa tak z nášho procesného prostredia vytráca tzv. blanketové odvolanie, ktoré nemá náležitosti uvedené v ustanovení § 205 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku a tieto nebudú doplnené ani do konca uplynutia lehoty pre podanie odvolania“. Odvolací súd na odôvodnenie svojho rozhodnutia záverom uviedol: „Keďže ide o prejav dispozičnej zásady v odvolacom konaní, v dôsledku ktorého je vylúčené, aby odvolací súd preskúmaval prvostupňové rozhodnutie a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v širšom rozsahu a z iných dôvodov, než v rozsahu a z dôvodov uvádzaných odvolateľkou uplatnených počas plynutia odvolacej lehoty bolo by čírym formalizmom, aby odvolací súd doplnil chýbajúce náležitosti podľa § 211 ods. 1 O.s.p., preto odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. d /O.s.p. bez ďalšieho odmietol“.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu navrhovateľka podala dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že odvolanie treba pochopiteľne podať v zákonnej lehote, ak však nie je úplné alebo má iné nedostatky, možno ho doplniť alebo opraviť. Podľa navrhovateľky súd mal v predmetnej právnej veci zachovať postup v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p., najmä s prihliadnutím na to, že pri podaní odvolania ešte nebola zastúpená kvalifikovaným zástupcom. V dôsledku rozhodnutia odvolacieho súdu nemohla riadne hájiť svoje práva. Z týchto dôvodov navrhovateľka navrhla jej dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa v dovolacom konaní nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže dovolanie smeruje proti uzneseniu (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či týmto opravným prostriedkom je napadnuté také rozhodnutie, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. totiž dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním navrhovateľky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Prípustnosť dovolania navrhovateľky smerujúceho proti tomuto uzneseniu preto nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti

účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd neobmedzil len na okolnosti, z ktorých dovolateľka vyvodzovala prípustnosť jej opravného prostriedku, ale touto otázkou sa zaoberal aj nezávisle od jej dovolacích námietok.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 23, ročník 1994), rovnako aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí (porovnaj rozsudok uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 82, ročník 2002). O takúto vadu môže ísť aj vtedy, ak odvolací súd odvolanie z dôvodu, že nemá náležitosti, odmietne, hoci pre tento záver nebol daný zákonný dôvod. V preskúmvanej veci ide práve o ostatne uvedenú vadu konania a rozhodnutia odvolacieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie

skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Odvolačný súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.).

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 211 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/.

Zo spisu súdu prvého stupňa vedeného v predmetnej právnej veci vyplýva, že navrhovateľka podala dňa 25. marca 2009 osobne na súde prvého stupňa tzv. blanketné odvolanie („Podávam týmto Odvolanie voči Rozsudku 19 C 19/02-222 z 15.01.2009. Dôvody predložím do 15 dní“). Opravný prostriedok odôvodnila faxovým podaním urobeným ňou splnomocneným advokátom, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 9. apríla 2009. Toto podanie potom jej zástupca doplnil predložením jeho originálu 27. apríla 2009. Súd prvého stupňa, po vyrubení súdneho poplatku a vyžiadaní vyjadrenia odporcu, vec predložila odvolaciemu súdu na prejednanie odvolania. Odvolací súd odvolanie navrhovateľky odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. majúc za to, že jej opravný prostriedok nemalo náležitosti v zmysle ustanovenia § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. Vychádzal z toho, že navrhovateľka podala 25. marca 2009 iba tzv. blanketové odvolanie, ktorého dôvody prisľúbila doplniť v lehote 15 dní. Dôvody svojho odvolania navrhovateľka ale doplnila až po uplynutí odvolacej lehoty telefaxovým podaním z 9. apríla 2009, na ktoré podanie súd nemohol naostatok ani prihliadnuť, pretože ho navrhovateľka nedoplnila predložením jeho originálu v lehote troch dní, ale až 24. apríla 2009. Tento záver odvolacieho súdu nie je správny.

Rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže využiť len do uplynutia odvolacej lehoty (§ 205 ods. 3 O.s.p.). Zákon ale nerieši procesnú situáciu, keď odvolanie nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p., a teda aké právne dôsledky má odstránenie väd odvolania (doplnenie dôvodov) až po uplynutí odvolacej lehoty, avšak pred rozhodnutím odvolacieho súdu o odvolaní. Hoci § 205 ods. 3 O.s.p. umožňuje odvolateľovi rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania len do uplynutia lehoty na odvolanie, zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by sa toto obmedzenie vzťahovalo aj na možnosť odvolateľa odstrániť vadu odvolania a dodatočne doplniť, čoho sa v odvolacom konaní domáha. Uvedené ustanovenie sa týka lehoty, v ktorej môže odvolateľ rozširovať rozsah a dôvody odvolania, neurčuje ale lehotu, v ktorej má odvolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená; irelevantné je, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote na odstránenie vady alebo po uplynutí odvolacej lehoty (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3 Cdo 32/2005 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe č. 25/2009, ale i ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. sp.zn. 2 Cdo 124/08, 2 M Cdo 5/09, 3 Cdo 219/09, 5 Cdo 183/07, uverejnené na jeho internetových stránkach nssr.blox.sk).

V danom prípade odvolateľka vady odvolania odstránila ešte pred predložením veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Irelevantné bolo, že k odstráneniu došlo po uplynutí odvolacej lehoty a bez právneho významu bolo aj to, že navrhovateľka svoje faxové podanie doplnila predložením jeho originálu až po uplynutí troch dní; navrhovateľka predložením originálu doplnila dôvody svojho odvolania, nie samotné odvolanie, ktoré bolo ňou osobne podané 25. marca 2009.

Dovolací súd nepovažuje za náležitý odkaz odvolacieho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 151/2005 (tiež uverejnené v časopise Zo súdnej praxe č.17/2009). Predmetné rozhodnutie totiž závery, o ktoré dovolací súd oprel svoje rozhodnutie, neobsahuje. Dovolanie účastníka odmietajúce rozhodnutie dovolacieho súdu v predmetnej právnej veci je založené na tom, že dovolací súd správne ustálil, že účastník ani po výzve súdu prvého stupňa vady odvolania neodstránil, resp. odvolanie nedoplnil o náležitosti v zmysle poučenia súdu prvého stupňa a z jeho odvolania ešte ani v čase rozhodovania

odvolacieho súdu jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplývalo, v čom účastník konkrétne videl nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo jeho postupu. Závery, o ktoré odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky v preskúmvanej veci, nie sú obsiahnuté v predmetnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ale v poznámkach k nemu urobených ich autorom, s ktorými ale odvolací súd nesúhlasí.

Rozhodnutie odvolacieho súdu naostatok opomína ustanovenia § 209 ods. 1, § 211 ods. 1 prvá veta a § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. v znení od 15. októbra 2008. Ak odvolanie nemá náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., možno ho odmietnuť, len ak odvolací súd nemôže pre nedostatok týchto náležitostí postupovať v opravnom konaní tak, ako mu ukladá zákon, t.j. prejednať ho a rozhodnúť o ňom a zároveň ten, kto odvolanie podal, bol súdom prvého stupňa (§ 209 ods. 1 O.s.p.) alebo odvolacím súdom (§ 211 ods. 1 O.s.p.) vyzvaný a správne poučený o tom, ako má chýbajúce náležitosti doplniť. Je zřejmé, že súd plní svoju povinnosť podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p. bez ohľadu na to, či odvolacia lehota už uplynula.

Navrhovateľka teda dôvodne vytýka (hoci sčasti z iných dôvodov), že konanie a z neho pochádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na vadu, ktorá napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie navrhovateľky je prípustné a zároveň je tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. októbra 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Bc. Patrícia Špacírová